

POKROK PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
 a místní vydání
 v Oregu pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:
 Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněz dějte se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujte-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.
 Dopisy z kruhů štenářstva ochotně uveřejníme. Musí být stručné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a nepodléhaty žádnému jménu, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Nehoda a smrt přináší do společnosti nejvíce života.

Žaludek je srdce blíž než hlava a již proto dalo by se soudit na to, že sobectví je člověku vrozeno.

Snad proto je v Americe tolik klamu, že je zde tolik svobody. Ne-li skutečné, tož aspoň domyšlené, která sama je už — klamem.

Padesát roků v Čechách — zvláště v poslední době — znamenalo v mnohém ohledu epochální převraty a neuvěřitelný pokrok. Čím se může vykazati 50letý život České Ameriky?

Poslední číslo "Zlaté Prahy" markantním způsobem ukazuje na nás jako na piráty, kteří si rádi a vůdce laciným způsobem pomáháme k tomu, co nám nepatří.

Snad přece jednou zasvitne nad tou českou Amerikou jasnější světlo hřejivější paprsků. Věřme tomu. Bude to však, až my již tu nebudeme a až tu po nás budou lidé.

Kdyby se v Čechách psaly noviny, jak se psí zde v české Americe, pak by všechny soudy, mohly-li by noviny ty vůbec vyjít na světlo, byly nejpříjemnější zaměstnanými institucemi.

Kdybychom se starali zde více o pojištění své vlastní duše a duší těch, jež tu jednou po sobě zanecháme, ve svých spolecích, jistě bychom měli z toho daleko větší užitek i se svými rodinami bez placení tak velkých poplatků.

V Čechách musí vykonati mnoho a mnoho duševní práce a pro jít všemi strážními školy života, než národ po smrti tvé, vzpomene-li si vůbec na tebe, postaví nad tvým rokem pomník. Zde v Americe nedělej nic, buď jenom členem spolků a ty již se ti o pomrtňou slávu tvoji samy postarají. I pomníkem.

Škoda, že mezi námi dosud stávají lidé, kteří rádi a s ochotou nabízejí svou páteř a své přesvědčení za cenu popularity. Jsou to kývalové, kteří ku všemu — i nesmyslu — ochotně přisvědčí a nikdy neproponou své vlastní mínění ze strachu, by snad n toho neb onoho nerozličili si oet. Jakou cenu však může mít popularita taková? Trvalou!

Ze holavým místem našeho společenského života jsou zábavy na ške a rámcí, v jakých se pořádají, je už starou a otrápanou pláňkou, kterou my sami již probrali jsme v nejrůznějších variacích. Někomu se líbila, jinému zase ne. Nezáleželo však nám na tom. Chtěli-li jsme se komu zavděčiti, pak jsme měli na zřeteli jen sebe a to jen projevem upřímně čtění pravdy a touhou po nápravě. Dnes se stejnou motivací k pláničce oné se vracíme. Chceme se jí na chvíli zastavit u našich maskárních bláh, kterým jinak papoukujeme, říkáme i šibňuky. Je-li v nich skutečně něco šibňukového a to něco, co jiskrou opravdové myšlenky, skutečného vtipu a dobrého

ho nápadu dýchá k nám karnevalovým vzduchem, o tom rozhodnutí přenecháme všem, kdož ve veřejnosti beze strachu a bez ohledu dovedou říci svoje mínění.

— Pokud nás samotných se celá záležitost týká, víme, že maskární zábavy i při základních myšlenkách, jimiž vlastně nabývají jakéhosi rázu, pořádány jsou bez ladu a skladu, zcela bezmyšlenkovitě, jen za jediným účelem: aby pořádajícímu je sboru vynesly hojnost dollarů do spolkové pokladny. Kde v Čechách v nadhledu bývala myšlenka základního rázu a charakteru celé zábavy, zde jím jsou výborem koupené ceny, jež budou dány těm, jejichž masky budou porotou uznány za nejlepší. Slušný ráz šibňuk podmiňuje spolek sám a pak slušným pořadatelé, jenž především musí znáti šibňukové hranice slušnosti t. j. hranice toho, co si návštěvníci mohou a co si nesmí dovoliti. Musí si býti takový výbor vědom, že nesmí připustiti z masek žádné takové, jež by v jakémkoliv ohledu rázem svým byly s to nepřijemně působiti na sentiment veřejnosti, anebo ty, jež by dokonce sentiment ten urážely. Výbor ani allegorické profanaci nesmí a nemá připustiti maskou do síně. To, ovšem, dalo by se žádati od výboru uvědomělého a slušného. Poněvadž však zde výbory takové valnou většinou nestávají a na porotu, rozhodující o cenách, delegování bývají zpravidla lidé, v jejich hlavách v době rozdílení par je už více alkoholických par a všeho jiného, než slušnost a úsudková myšlenka, dějí se u nás věci, které by se v Čechách nemohly státi ani při laxnosti svou hodně známých redaktorů na Střeleckém ostrově, ve kterých hlavní slovo mívá — pol'svět, a snad ani při proslulých "Hadrlumpenbálech" na Žižkově. Jáme jisti, že výbor redut i těchto bláhů za žádných okolností nepřipustil by do síně masku, představující — Žižku. Něco podobného je o šibňukách profanací a to profanací tím větší, čím více maska — karrikatura dotýká se české historie, ze kterých sesaměňuje reprezentanta největšího, nejslavnějšího a Čechům nejdražšího. Zde však to dovoleno je a zde se to zcela klidně trpí stejně jako všechny nevary ostatní. A trpí se nejen to. Slavná porota uzná masku "Rytíře" — (třeba ani ne Žižky) — za nejlepší, řekne: "Je to Žižka! Tomu se dá cena!" — a hned po Žižkově další cenu klidně přiklone další pěkné mase — praseti. Prosim: je to možné, aby se vůbec něco podobného stalo? Žižka a — praseta! Tak už jáme klesli, že do té míry vážíme si svých dějin? My, stateční Sokolové a neohrožení potomci Husa a Prokopa Velikého a jiných velikánů? Hanba! Jak chceme potom čtu a lásku pro české dějiny, pro dávno a slavnou minulost naši vzbuditi ve svých dětech, když sami píváme na ně a je nehruběji urážíme, stavíme Žižku, největšího reka, jakého vůbec kdy měly nejen Čechy, ale i celá střední Evropa, — hned vedle — praseta? Není to smutné? K zoufání smutné! Ne, jen pravdivé. A pravdivě staví nás to do světa, do něhož patříme, do světa, kterým jsme hodně hluboko ještě pod tím — čunětem. Doklad toho schovali jsme si pro budoucnost na památku — šibňukovým listem a otisknutým v tomto "podařeném" vtipem. Slavná redakce úspěchy své práce osvětově byla snad do té míry spita, že si ani nevzpomněla, že by se pro tu "žárku" mohla dostati do nad míru nepřijemných styků se strážem Samem a po případě i do — baay.

— názory laikovy — o základních výchovných. Co má děcko především věděti, to je názor lidstva jakožto jedině veliké rodiny světové, která díky stálému úsilí jednotlivých svých příslušníků pro blaho a dobro stále těsněji k sobě lne. Není nic krásnějšího než dějiny civilizace; tyto dějiny vychovávají a zušlechťují nejvíce ducha a duši; ony jsou královna všech povídek, ony jsou národy stvořené zvět.

Jakmile si uvědomí ten malý světoobčan svoji životní jsoucnost hned v prvých těchto chvílích má se mu dostati o tom zpráva, co nešetná pokolení před ním vykonala; tím naučí se také chápati, co před ním a pro něho již vykonáno bylo.

Vypravujeme dítěti upřímně a nelženě onu velikou pohádku našeho minulého života; rozprávějme s ním o velikém našem boju, o našich chybách, pohromách a nadějích, o všem, co duše našich praotců těšilo a mučilo, o všem, co nás k udatnosti pobádalo a vyzývalo. Člověk musí si těch pokolení, která nás předcházela, ceniti a vážiti; to jest také jediná záruka pro pokrok civilizace a následnictví v lidské tvorbě pro zbudování nových tvarů životních, volného a rozumného života.

Říká se a zdánlivě nikoliv bez práva: minulost, toť hora omylu! — Ale v protikladu k tomuto starému pořekadlu je jiné, rovněž staré slovo: kdo nic nedělá, nemůže mýlit. Chyby, jichž jsme se dopustili, byly vždy krvavé mstény a strašit lidaké, které jsou nám přirozeny, zaslouhují bez výjimky pozornosti naši i tudíž našich dětí. Děti mohou to pochopiti. Hleďme proto k tomu, aby záhy poznaly lidaké, neboť jen tak nabudou lásky a čety k svatému dědictví dlouhé řady pokolení.

Musí pak být člověk již od útlého dětství k tomu veden, aby rozeznával vylouzeno lež od klamného závěru. Nemáme dosti důvěry druh k druhu a jen málo lásky k našim bližním; vždy kládeme důraz jen na to, co člověka obviňuje, a přezíráme za pravidla, co ho omlouvá. Nepřetrháme valně po tom, co je špatné a podezřelé, ale více se obáváme zla, nežli je poctíváme. Proto je také tak rozšířeno a proto také tak mocné na nás působí.

Tohoto společného, rozkladné působícího omylu musí dítko rozhodně být uvarováno, ba více: necht se pokládá za pána světa, za dědice všech jeho dobrodiní. Pěstajme už v sobě samých hrđost masee — praseti. Prosim: je to možné, aby se vůbec něco podobného stalo? Žižka a — praseta! Tak už jáme klesli, že do té míry vážíme si svých dějin? My, stateční Sokolové a neohrožení potomci Husa a Prokopa Velikého a jiných velikánů? Hanba! Jak chceme potom čtu a lásku pro české dějiny, pro dávno a slavnou minulost naši vzbuditi ve svých dětech, když sami píváme na ně a je nehruběji urážíme, stavíme Žižku, největšího reka, jakého vůbec kdy měly nejen Čechy, ale i celá střední Evropa, — hned vedle — praseta? Není to smutné? K zoufání smutné! Ne, jen pravdivé. A pravdivě staví nás to do světa, do něhož patříme, do světa, kterým jsme hodně hluboko ještě pod tím — čunětem. Doklad toho schovali jsme si pro budoucnost na památku — šibňukovým listem a otisknutým v tomto "podařeném" vtipem. Slavná redakce úspěchy své práce osvětově byla snad do té míry spita, že si ani nevzpomněla, že by se pro tu "žárku" mohla dostati do nad míru nepřijemných styků se strážem Samem a po případě i do — baay.

O VÝCHOVĚ DĚCKA.
 List Maxima Gorkého III. mezinárodnímu sjezdu rodné výchovy v Bruselu.)

Nejsem snad dosti směrdatný, abych svými úvahami zaneprázdněoval sbor odborníků, sbor, jehož některé členové vážné otázky výchovy celý život zasvětili a kteří se těší dobře zaslouženému věhlasu. Ale jako každý z nás byl jsem kdysi i já děckem; miluji velice děti, často o nich myslím a dovoledě-li, vylodím stručně názory své

možností a tvoreb, jimiž se právem hlubiti můžeme.

"Miluj svého bližního jako sebe samého" bylo kdysi řečeno. "Proč" ptají se pochybovači a pesimisté. Příslušná odpověď zní: "Pro tu velikou práci, která v běhu staletí vykonána byla; pro tu svízel, kterou co den bez únavy přemáháme; a pro tu neustálou snahu po dobru, která v svatém z nás žije a jednou naše potomstvo vychová k lidem dobrým, silným a šťastným."

Člověk! Každý z nás je výslednicí jistého předurčení minulosti, jakoby jakéhosi důležitého posláni v budoucnost: my všichni, také já. Neznám slova, které by se mělo vyslovovat a větší chloubov toho dědice veškeré velké práce lidstva! Vedte dítě bucnosti vstříe a uče je čtiti minulost, která s námi představuje vespolek nepřetržitý tok tvůrčí síly. Ale nejen čtiti a milovati má práci minulosti, ale i tomu se má dítě užít, jak chyby minulosti pochopit a odpouštět! Toť krátké moje vyznání.

Pozdravuji v čestě Kongress rodné výchovy a je mým přáním, aby všichni jeho členové měli bojného ducha a víru ve svatou budoucnost, tu budoucnost, které my všichni a našim dětem sloužíme, aby našim dětem nový život vzrostl, život plný štěstí, radosti a lásky.

hady duše a srdce nejmintimnější. Obyčejně k tomu zavdal podnět určitý a živý případ. Tolstého navštěvovali tenkrát lidé ze všech končin a hledali u něho ve svých duševních pochybnostech rady a ulehčení. Takový živý příklad tolstojovského oprostění podal mi tenkrát syn jeho milého přítele, malíře Gaje. Mladík zanechal života městského a kulturního a uchýlil se do vesnice žít po mužičku. Pěšky přišel navštívit Tolstého do Moskvy. Přišel ve svém mužičkém obleku dlouhou cestou utrmácený, zablácený — bylo to z jara — a plný hmyzu a nečistoty. Hraběnka se postarala, aby hned přišel do lázně a byl náležitě vyčištěn. Mužik — který však přicházel do Moskvy, aby oboval s Tolatým, který zná Epikteta žet filozofa Taotse! Letos na své cestě k Tolstému mne navštívil. Již se smířil s kulturou a vzpomíná svého tolstojovského mužičtvi a resignovaným humorem. Ale Tolstoj tenkrát viděl v čistotě znak a výsledek otroctví, že totiž čistoty se dosahuje jen osobními službami služebnictva. Proto v nečistotě viděl jakousi zásluhu a dokazoval mně, že křesťanství je a musí býti všivavé. Já naproti tomu dokazoval jsem správnost anglického pořekadla: cleanliness is godliness (čistota je božská). Mnoho jsme měli řeči a sporů o lásce k bližnímu a k nepříteli. Tolstoj jednou pil ze sklenice, ze které pil syfilitik. Prý proto, aby ho neurazil a nezpůsobil mu lítosti. Já ovšem mu dokazoval, že syfilitik, který nemá tolik citu a ohledu pro okolí, že ve společnosti by mohl nakazit své bližní, potřebuje poučení a pokárání ne z neřádky, ale z ohledu na druhé. V řečech o egoismu a altruismu nejvíce se pamatuji, jak Tolstoj byl zaražen mým tvrzením, že mezi oběma není to protivy, která se obyčejně dělává.

V popředí naší diskuse byl problem neoprávněného zlému. Řeč šlo o různých mladších, kteří odešli před vykonáváním povinnosti vojenské. Mluvílo se ovšem také o válece a její hrůzách. Já jsem tvrdil, že humanita nezakazuje se bránit v krajním případě také zlozem, ale že je povinností toho, kdo se brání, přestávat na obranu a nedělati nového a dalšího násilí. Humanita neschvaluje pomsty. Připouštěl jsem také, že je nesnadné zachovat se podle tohoto pravidla, ale že je správnější než neodpírání Tolstého. Tolstoj v tom viděl kompromisování a říkal mně a otčaně, že jsem člověk kompromisní. "Jsem. Lve Nikolajeviči, ale je kompromis a kompromisní. A nedělaté vy žádných kompromisů?" — Dělavám, dělavám.

Letos jel jsem k Tolstému z Moskvy přes Tulu. V Tule jsem si vzal izvosčika. Nedaleko od silnice na polní cestě do Jasně Poljany přišel mně vstříe Tolstoj. Čekal mne den před tím s povozem na nádraží tuském, ale opozdil jsem se o den. Po několika slovech osobních Tolstoj, jako by navázal na naše rozhovory před 22 lety, mně praví, že pořád víc a více si zamilovává Kanta a že také Schopenhauer a jeho etika se mu líbí. Potvrdil jsem mu, že také já poměrně pozdě zamiloval jsem si Kantu, ale Schopenhauera že nemám rád. Ze není pesimista ale že se přilís na a na lidi zlobí. Ten úsudek ho zarazil a vrátil se k němu v rozmluvách několikrát. Myslim, že se Tolstému líbilo Schopenhauerovo učení o vůli. Zaznamenal jsem si v denníku r. 1888, že byl tenkrát francouzským profesorem Pagesem upozorněn na Maine de Birana a jeho učení o vůli. Ptal se mne po tomto francouzském metafysikovi. Řekl jsem mu, co jsem z paměti věděl, a zejména jeho učení zhuštěně ve formuli: volo, ergo sum. Na to mně Tolstoj s jistou radostí řekl, že jako 16letý mladík si napsal proti Descartesovi větu: Volo, ergo sum. Po smrti prý v jeho papírech ji najdou.

Velmi se letos zabýval otázkou sebevraždy, obzvláště sebevraždy poroučením mládeže. Ač byl to jeho vlastní starý problem, jak víme z Anny Kareniny a Rodinného štěstí. Šibil jsem mu o věci nejnovější dobrou literaturu a když ji obdržel, dopsal mi a zase ukazoval, jak ho problem ustaví.

T. G. MABARYE: IN MEMORIAM TOLSTÉHO.

Rusko, svět ochuzeny. Odešel veliký člověk, jenž se stal uznávanou mezinárodní mravní autoritou. Již neuslyšíme jeho slova v těžkých otázkách životních a lidských...

A přece jak málo mu rozuměli! Také jeho konec opředen byl románem o útekú a o hledání klidu v klášteřích atd. A přece nanejšv jako lev nebo ptáče hledal tiché místo, kde by hlavu uložil...

Tolstoj neunikal svému okolí, neskrýval se před svou ženou a rodinou, nanejšv utíkal před samým sebou. Ve zprávách o jeho zmizení jsme četli, že byl viděn ve III. třídě vlaku se svým tělesným lékařem drem. Makovickým. V tom nepatrném telegramu je všechno duševní drama Tolstého: v úsilí o oprostění podle svého učitele Rousseaua nehytuje se jako mužik do III. třídy, ale ten mužik nemívá tělesného lékaře a neumí rá při konsiliu nejvyšších medicínských autorit. A jak dlouho Tolstoj horoval proti medicíně a na konec uznával její dobrodiní.

S Tolstým poznal jsem se roku 1887 a roku 1888 navštívil jsem ho opět; po třetí jsme se viděli loni v dubnu. Když jsme byli spolu poprvé, prožíval dobu své řevoviny. Tenkrát si dělal boty sám. Pamatuji se, s jakým zadostovžením vykládal paní Košelevové, že jeho boty ho stojí jen dva ruble, kdežto obuvníkoví musel dávat sedm. A stejně se tenkrát těšil z nástěnných dřevěných hodin za 30 kopějek. Ve svém dvorci (paláci) dal si udelat selakou jizbu, totiž nový nízký strop, jak jej mají mužici. Ale v té jizbě byl pohodlný kožený divan a ještě pohodlnější, veliký, kožený fauteuil. Také v hraběcí jídelně požíval jen prostou stravu, ale ty mužičké přístroje byly s velkou pozorností připravovány v čistě hraběcí kuchyni a hraběnka mu často přisoupla táček se sladkým zavařením (Tolstoj miloval sladkosti), které, jako by nevěda o tom, pojídal. Čaj pil po mužičku, cedil jej přes kousek cukru v zubech, ale byl to čaj jemný a vybraný.

Svého ideálu oprostění Tolstoj nikdy nedosáhl a dosáhnouti nemohl. Ne proto, že to byl ideál, ale proto, že si ukládal úkol nemožný. Je v civilizaci a kultuře mnoho pochybného, ale nemůžeme ji odházovat všecku. Mají své velké chyby učenci, profesori a učitelé, ale to není věda. Vzpomínám profesora Mečnikova. Byl tenkrát profesorem v Oděsse. Jak horoval proti Tolstého zahravnosti vědy, které obzvláště na Rusi pokládá za škodlivé. Řekl, že Tolstoj o věd mluví, jako se o ní mluví v kruzích ofidráckých.

V dlouhých a častých rozhovorech probrali jsme a Tolstým všechny problémy životní otázky a zá-

ně pronásledoval. (List ze 16. květa na.)

Teď když si ho představuji na mých, vzpomínám, jak silný před 22 lety muž loni už byl jako by průsvitný i pocítil jsem hned, že se vidíme naposledy.

Hraběnky Tolsté je mi líto. Není spravedlivé, jestliže jí dávají vinu, že Tolstému nerozuměla. Nerozuměla. Je pravda, že jeho práce snažila se využít pro svou četnou rodinu finančně. Avšak Tolstoj sám si jí zvolil za družku života. Mluvíli jsme při prvních dvou návštěvách mnoho o věci a velmi intimně. Už roku 1885 pomýšlel na rozehod se ženou a rodinou, ale děti ho tenkrát usmířily. Už tenkrát (v letech 1887 a 1888) podával mi názory vyslovené něco později v Kreutzerově sonátě. Také letos mně o hraběnce a jejím hospodářství všelicos bylo řečeno, ale tomu nepřikládám jsem a nepřikládám rozhodující váhy.

Cítíl jsem k Tolstému osobně hluboké přátelství a měl jsem ho rád, velmi rád, třeba že jsem nedovlel s ním souhlasit. Snažil jsem ovšem přátelství s lidmi, s kterými dovedeme býti za jedno. Mně život dával jiné poučení než jemu. Mnoho a mnoho jsem o jeho pojmání života přemýšlel a v roce 1888 udeřal jsem dokonce praktický pokus — na Rusi — žít po tolstojovsku, zkusit, jestli by praxe opravila mé názory a zkušenosti, Neopravila!

Téměř jeden milion

výtisk oblíbeného Severova Kalendáře na rok 1911 bylo rozesláno lékárníkům a obchodníkům s léky po celých Spojených Státech. Také pro vás mají výtisk. V přední části jeho naleznete vše, co v každém řádném kalendáři. Ostatní strany jsou vyplněny poučenou i užitečnou četbou pro každého. Pro různé cenné informace, které obsahuje, zasluhuje tento kalendář, aby byl chován v domácnosti přes celý rok. Výtisk tohoto pěkného kalendáře obdržíte zdarma v lékárně, aneb dopište na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Curo Grains of Life zdarma.

Nebude již stávatí nářku na ucpaný, neseláblý žaludek, chatrné ledviny, slabá játra, nervosu, hubenost a chudoba tělesného systému.

Zdraví je volné.

Pošlete nám ještě dnes své jméno a svou adresu, dáme vám zdarma na zkoušku balíček a přešleďte se o velké pravdě.

Zdraví a štěstí pro všechny.

Jste-li choraví, nebo slabnete, je to proto, že choraví i podklad vaší existence a že nervové ústrojí, jež zabývá do každého vašeho atomu, slábně. Mozek a nervy potřebují osvězení a výživu stejně jako ostatní tělo. Běžný výsledek Curo Grains of Life uvede žaludek a střeva do náležitého stavu, vrátí vám životní sílu a obnoví vaši bývalou sílu a život, poskytuje vašemu nervovému systému příslušnou potravu. Rheumatismus, neuralgie, bolení hlavy, choroby ledvin a jater, žlučovní a střevní katar, nespavost a každý stav oslabení mužů i žen rychle mizí a nejlepší výsledek při návratu bývalých sil a bývalého zdraví. Krevní tělíska se rozmnoží a celkový stav váš bude nanejšv uspokojivý. Po bývalé vaší nevrstvi nebude ani památka.

Abyste se pak sami o pravdivosti všeho toho přesvědčili, zašleme vám balíček Curo Grains of Life na zkoušku zdarma, zašleďte-li nám pouze přípojený doloží vyplněný kupon. Ušete přímo nad výsledek tohoto jedineho balíčku na zkoušku.

Kupon na balíček na zkoušku.
 Vyplněte a zašlete jej dnes
 Na výtisk (jaký vložte své jméno a adresu a zašlete kupon na C. Grains of Life, Cedar Rapids, Iowa, a obdržíte zdarma na zkoušku balíček Curo Grains of Life, zcela vyplněný.)
 JMÉNO .....
 ULICE .....
 MÍSTO .....
 STÁT .....

Lékařníci, a státi obchodníci, obdrží pro vás Curo Grains přímo a volně. Pošleďte je na to. 13-12